

Startside>Anlæggelse af retssag>Retssystemerne i EU og de enkelte lande>Almindelige domstole i de enkelte lande

Almindelige domstole i de enkelte lande

Dette afsnit indeholder oplysninger om organiseringen af de almindelige domstole i Portugal.

Organisering af de almindelige domstole

Ud over forfatningsdomstolen, som har specifik kompetence til at træffe afgørelse i spørgsmål om forfatningsret, findes der følgende kategorier af domstole i Portugal:

den øverste domstol (*Supremo Tribunal de Justiça*) og almindelige domstole i første og anden instans (*tribunais judiciais de primeira e de segunda instância*) den øverste forvaltningsdomstol (*Supremo Tribunal Administrativo*) og de øvrige forvaltnings- og skattedomstole (*tribunais administrativos e fiscais*) revisionsretten (*Tribunal de Contas*).

Der findes også maritime domstole (*tribunais marítimos*), voldgiftsdomstole (*tribunais arbitrais*) og fredsdommere (*juígados de paz*).

De sager og sammensætninger, hvori ovennævnte domstole separat eller sammen kan udgøre en konfliktkomstol [Tribunal dos Conflitos – som behandler kompetencespørgsmål], er fastlagt i lovgivningen.

Domstole, som alene har kompetence til at træffe afgørelse i sager om bestemte typer lovovertrædelser, er forbudt, uden at dette dog berører bestemmelserne vedrørende militærdomstole (*tribunais militares*), som kan nedsættes i krigstid.

Almindelige domstole

Den øverste domstol (*Supremo Tribunal de Justiça*)

Den øverste domstol er det øverste organ i de almindelige domstoles hierarki, uden at dette berører forfatningsdomstolens kompetence. Den omfatter civilretlige, strafferetlige og sociale afdelinger.

Den har sæde i Lissabon, og dens kompetence omfatter hele det portugisiske territorium.

Den øverste domstol fungerer under ledelse af en retspræsident som fuldt dommerkollegium (bestående af alle dommere fra de forskellige afdelinger), i specialiserede afdelinger eller i almindelige afdelinger.

Medmindre det udtrykkeligt er fastlagt i loven, behandler den øverste domstol kun retsspørgsmål.

Appeldomstole (*Tribunais da Relação*)

Appeldomstolene er normalt andeninstansdomstole.

På nuværende tidspunkt har appeldomstolene sæde i Lissabon, Porto, Coimbra, Évora og Guimarães. De fungerer under ledelse af en retspræsident med fuldt dommerkollegium eller opdelt i afdelinger.

Appeldomstolene består af civilretlige, strafferetlige og arbejdsretlige afdelinger, afdelinger for familieret og sager om mindreårige, handelsret, intellektuel ejendomsret samt konkurrence, regulering og tilsyn. Det afhænger imidlertid af sagernes antal og kompleksitet, om der oprettes afdelinger for familieret og sager om mindreårige, handelsret, intellektuel ejendomsret samt konkurrence, regulering og tilsyn. De oprettes ved afgørelse truffet af det øverste retsråd (*Conselho Superior da Magistratura*) på forslag af den pågældende appeldomstol.

Førsteinstansretter

Førsteinstansretterne er normalt distriktsdomstole (*tribunais de comarca*). Disse domstole behandler og træffer afgørelse i sager, der ikke hører under andre retsinstansers kompetence. Distriktsdomstolene har generel kompetence og særlig kompetence.

Distriktsdomstolene er opdelt i *juízos*, som kan have særlig kompetence, generel kompetence og stedlig kompetence. Disse *juízos* betegnes med deres kompetence og med navnet på den kommune (*município*), hvor de befinder sig.

Følgende *juízos* med særlig kompetence kan oprettes:

central civilretlig *juízo*

lokal civilretlig *juízo*

central strafferetlig *juízo*

lokal strafferetlig *juízo*

lokal *juízo* for mindre lovovertrædelser

strafferetlig forundersøgelses-*juízo*

juízo for familieret og sager om mindreårige

juízo for arbejdsret

juízo for handelsret

juízo for fuldbyrdelse.

Førsteinstansretterne kan afhængigt af sagen fungere som domstol med én dommer, der sidder alene (*tribunal singular*), med et dommerkollegium (*tribunal coletivo*) eller med en jury (*tribunal de júri*). Hver distriktsdomstol har en retspræsident, der har administrativ og operationel kompetence med hensyn til repræsentation og ledelse samt sagsstyring.

Når mere end fem dommere ved samme domstol eller *juízo* udøver disse funktioner, kan retspræsidenten efter at have hørt disse foreslå det øverste retsråd (*Conselho Superior da Magistratura*) at udpege en dommer som koordinator for en eller flere *juízos*, når den pågældende har accepteret dette. Under ledelse af retspræsidenten udøver den koordinerende dommer de kompetencer, som retspræsidenten har uddelegeret til ham, uden at dette berører retspræsidentens beføjelser, og han skal redegøre for udøvelsen af disse kompetencer, når retspræsidenten anmoder om det.

Forvaltnings- og skattedomstole (*Tribunais Administrativos e Fiscais*)

Forvaltnings- og skattedomstolene har kompetence til at træffe afgørelse i sager og appelsager vedrørende forvaltnings- og skatteretlige tvister. Der findes følgende forvaltnings- og skattedomstole:

den øverste forvaltningsdomstol (*Supremo Tribunal Administrativo*)

appeldomstole i forvaltningsretlige sager (*tribunais centrais administrativos*)

kredsdomstole i forvaltningsretlige sager (*tribunais administrativos de círculo*)

domstole i forvaltningsretlige sager (*tribunais tributários*).

Den øverste forvaltningsdomstol (*Supremo Tribunal Administrativo*)

Den øverste forvaltningsdomstol er den øverste instans i forvaltnings- og skattedomstolenes hierarki, uden at dette berører forfatningsdomstolens kompetence.

Den har sæde i Lissabon, og dens kompetence omfatter hele det portugisiske territorium.

Den øverste forvaltningsdomstol består af en afdeling for forvaltningssager og en afdeling for skattesager. Den træffer afgørelser i appelsager vedrørende domme afsagt af appeldomstolene i forvaltningsretlige sager (*tribunais centrais administrativos*).

Den øverste forvaltningsdomstol fungerer under ledelse af en retspræsident bistået af tre næstformænd.

Afhængigt af sagens genstand fungerer domstolen som fuldt dommerkollegium, som dommerkollegium for hver afdeling eller som afdeling. Kun det fulde dommerkollegium eller kollegiet for hver afdeling undersøger retlige spørgsmål.

Appeldomstole i forvaltningsretlige sager (*tribunais centrais administrativos*)

Appeldomstolene i forvaltningsretlige sager er generelt domstole i anden instans i forvaltningssager. Der findes på nuværende tidspunkt to appeldomstole i forvaltningsretlige sager (nord og syd).

Deres hovedopgave består i at træffe afgørelser i appelsager vedrørende afgørelser truffet af kredsdomstolene i forvaltningsretlige sager (*tribunais administrativos de círculo*) og domstolene i skatteretlige sager (*tribunais tributários*).

Hver af disse består af en afdeling for forvaltningssager og en afdeling for skattesager.

Appeldomstolene i forvaltningsretlige sager fungerer under ledelse af en retspræsident bistået af tre næstformænd.

Disse domstole undersøger faktiske omstændigheder og retlige spørgsmål.

Kredsdomstole i forvaltningsretlige sager (*tribunais administrativos de círculo*) og domstole i skatteretlige sager (*tribunais tributários*)

Disse er domstole i første instans, og deres primære opgave er at træffe afgørelse i forvaltnings- og skatteretlige tvister. De kan optræde selvstændigt som lokal forvaltnings- og skattedomstol, eller de kan optræde sammen som forvaltnings- og skattedomstol.

De fungerer under ledelse af en retspræsident, som udpeges af forvaltnings- og skattedomstolenes øverste råd (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) for en periode på fem år.

De består generelt af en enkelt dommer, men kan i overensstemmelse med lovgivningen i visse tilfælde have en anden sammensætning.

Fredsdommere

Fredsdommere repræsenterer en anden måde at løse tvister på, som udelukkende er civilretlige, og hvor sagens genstand har ringe værdi og ikke har familieretlig, arveretlig eller arbejdsretlig karakter.

Ifølge den gældende udgave af lov nr. 78/2011 af 13. juli 2011 har de kompetence til at behandle og træffe afgørelser i sager, hvor værdien af sagens genstand ikke ligger uden for førsteinstansretternes kompetence (15 000 EUR).

I henhold til artikel 9 i ovennævnte lov har fredsdommere kompetence til at behandle og træffe afgørelse i:

sager, der har til formål at gøre det muligt at sikre opfyldelsen af forpligtelser, med undtagelse af sager, der har til formål at sikre opfyldelsen af økonomiske forpligtelser, eller som vedrører en adhæsionskontrakt

sager om levering af løsøre

sager, der udspringer af rettigheder og forpligtelser vedrørende fælleseje, når den relevante forsamling ikke har truffet afgørelse om, at der skal anvendes obligatorisk voldgift til afgørelse af tvister mellem medejere eller mellem medejere og administrator

sager om afgørelse af tvister mellem ejere af fast ejendom vedrørende midlertidig tvangsadgang, vandløbs naturlige løb, arbejder til sikring mod vand, fælles septiktanke, kanaler og grøfter, levende hegn åbning af vinduer, døre, balkoner og lignende nedløbsrør fra tage, plantning af træer og buske, mure og vægge

sager vedrørende generhvervelse af ejendom, søgsmål til beskyttelse af ejendomsret, erhvervelse af ejendomsret ved hævd og bodeling

sager om brugsret og forvaltning af fælleseje, byggeret, brugsret, brugs- og beboelsesret og tinglig ret til periodisk beboelse

sager vedrørende lejemål i byområder med undtagelse af udsættelsessager

sager om civilretligt ansvar inden for og uden for kontraktforhold

sager om manglende overholdelse af kontraktforpligtelser med undtagelse af arbejdskontrakter og forpagtningsaftaler

sager om generel sikkerhed for forpligtelser.

Hvis der ikke indgives en klage, eller hvis en klage trækkes tilbage, har fredsdommere ligeledes kompetence til at behandle civilretlige erstatningskrav som følge af:

lette slag og kvæstelser

anslag mod den fysiske integritet som følge af skødesløshed

æreskrænkelser

injurier

simpelt tyveri

simple skader

ændring af varemærker

svig med henblik på at skaffe sig fødevarer, drikkevarer eller tjenesteydelser.

I henhold til artikel 16 findes der hos alle fredsdommere en mæglingstjeneste, som giver adgang til mægling for alle interesserede parter som en alternativ tvistbilæggelsesmetode, der i første omgang har til formål at fremme en løsning af tvister gennem en aftale mellem parterne. Denne tjeneste har kompetence til at behandle enhver tvist, der vil kunne gøres til genstand for mægling, selv om den ikke hører under fredsdommerens kompetence.

Sidste opdatering: 13/09/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.